

**Informe de la sessió Barcelona – Calàbria 66
25 de setembre de 2019 (Tarda)**

#SOMNIA



PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA





Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:





Sumari

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	7
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	12
8. Imatges de la sessió	15



Dia: 25 de setembre de 2019

Hora: 18h a 20:30h

Lloc: Calàbria 66 - Barcelona

1. Presentació del procés

La “Xarxa Òmnia” és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.



Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formeu part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?



4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb dues estructures diferents, per a cada grup:

Tècnics i dinamitzadors:

- **Benvinguda** (10 minuts). Presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec del Sr. Alexandre Para Vázquez, tècnic de la Generalitat de Catalunya i responsable de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat per grups (tècnics i joves) on es debat sobre els eixos i les línies de treball del programa Òmnia.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica de la sessió consisteix en el debat sobre els diferents eixos: les línies de treball (aprenentatge, ocupabilitat i acció comunitària), els rol dels agents (el rol que tenen i el que hauria de tenir cadascun dels quatre agents implicats en el programa Òmnia: administració pública, entitats gestores, dinamitzadors/es i participants), la metodologia d'intervenció comunitària i el binomi TIC-social. Finalment, es fa una síntesi de les conclusions i aportacions realitzades durant el debat.

Joves usuaris del PO:

- **Presentació de la dinàmica (10 mins.)**
- **Dinàmica de les frases.** Es llegeixen 4 frases i es demana als i les joves que es posicionin al llarg de la línia en funció del seu grau d'acord amb la frase. En argumentar la seva posició, hauran de plantejar alguna idea de millora vinculada.
 - + *Al PO tinc tota la tecnologia que necessito per aprendre i estar al dia de les practiques més innovadores.*
 - + *Al PO es fan moltes activitats diferents i m'ho passo molt bé.*
 - + *Al PO em trobo amb gent molt diferent i ens portem molt bé. M'hi sento com a casa.*
 - + *Sempre que tinc idees per fer coses ho dic al o la dinamitzadora i les puc portar a la pràctica. Em motiven molt.*
- **Projectes i activitats motivadores.** Plasmar en un mural les activitats actuals que els motiven i activitats que els agradaria que es fes a través de #hashtags.
- **Cloenda.**



5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **8 persones adultes (6 dones i 2 homes)**, representants de diferents perfils d'agents implicats en la Xarxa Òmnia; usuàries, dinamitzadores, representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia i tècniques de l'Administració Pública.

També van assistir un grup de **12 persones joves (4 noies i 8 nois)**, totes elles usuàries d'un Punt Òmnia.

Seguidament mostrem un breu recull de dades sobre les persones adultes assistents.

Taula 1. Persones participants segons edat i sexe

Dones	6	75%
De 16 i fins a 25	2	25%
De 25 i fins a 35	1	12,5%
De 35 i fins a 45	1	12,5%
De 45 i fins a 55	2	25%
Homes	2	25%
De 35 i fins a 45	1	12,5%
De 45 i fins a 55	1	12,5%
Total general	8	100%

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	6	75%
Entitat	1	12,5%
Administracions públiques/Serveis/Programes del territori	1	12,5%
Total general	8	100%

Taula 3. Persones participants segons el tipus càrrec

Càrrec que ocupen els participants

Dinamitzador/a	5	62,5%
Participant Òmnia	1	12,5%
Personal tècnic	1	12,5%
Personal directiu	1	12,5%
Total general	8	100%



6. Conclusions del debat

Eix 1: Les línies de treball del Programa Òmnia

Propostes de futur:

	Aportacions
Formacions i cursos	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir més cursos d'ofimàtica per a les persones usuàries, sobretot Office: Excel, Word, Power Point. Hi ha massa informàtica inicial, haurien d'haver alguns que siguin de més nivell (anar pujant gradualment). Segons la demanda del PO, però també pot atraure que vingui més gent. Això també pot fomentar l'ocupabilitat. <ul style="list-style-type: none"> • Augmentar la difusió que es fa sobre els cursos per arribar a més gent. • Oferir més nivells a part del bàsic, per tal que les persones usuàries no hagin d'anar a buscar altres recursos. • Permetre que les usuàries repeteixin els cursos (no temporalitat com altres espais), en funció del públic del PO.

Eix 2: Rols dels actors del Programa Òmnia

Propostes de futur:

Actors vinculats als PO	Possibles propostes de millora en relació a les tasques i situació actual
Administració pública (Generalitat), i altres departaments	<ul style="list-style-type: none"> - Derivar gent d'altres departaments als PO, no només del SOC, tenint en compte que tinguin necessitats a les que es pugui donar resposta en els PO.
DGACC	<ul style="list-style-type: none"> - Ha de ser ambaixadora dels PO, per donar-los a conèixer i arribar a més gent. També a través de les xarxes socials i del 012 (anuncis TV) si la xarxa té capacitat d'assumir noves places.
Entitats gestores	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir formació continuada a les persones dinamitzadores.
Dinamitzadors i dinamitzadores	<ul style="list-style-type: none"> - Millora dels perfils professionals en l'àmbit pedagògic prioritzant-lo a l'àmbit tecnològic.



	<ul style="list-style-type: none"> - Millorar la formació continuada que reben els dinamitzadors, tant de les entitats gestores com per part de la Generalitat.
Participants i usuàries	<ul style="list-style-type: none"> - Treballar per reforçar el sentiment de pertinença de les persones participants dels PO, ja que moltes es senten part dels PO. Cal posar en valor aquest element identitari, en tant que recurs comunitari. - Posar en valor la tasca dels i les voluntàries i reconèixer el seu paper. Oferir una formació prèvia i acord individualitzat, i acompanyament. <ul style="list-style-type: none"> • Fer-los sentir que formen part d'una xarxa de voluntaris. • Establir un estatus dels voluntaris i reconeixement formal: no s'ha concretat en cap document formal i es podria fer de la mà amb les entitats que ho estan fent. • Això reafirma que els PO fan una funció comunitària.

Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Protocol de derivacions i pautes sobre les tasques i rols	<ul style="list-style-type: none"> - Informar als PO de les persones que arriben i quina és la seva situació, per poder trobar les eines i els recursos. Entendre si és el PO qui ha de fer aquesta acollida, sobretot amb gent que no parla/escriu castellà/català. <ul style="list-style-type: none"> • Les grans diferències dintre el grup fa que calgui fer sessions quasi personalitzades, perquè la gent té diferents nivells. • El SOC té uns criteris per derivar la gent al PO, però no sempre es compleixen. Les dinamitzadores fan informes sobre la gent que arriba i les envia al SOC, però aquest no sempre respon. • Teòricament, el PO hauria de derivar a altres entitats per persones que necessiten competències bàsiques, ja que no pot fer aquesta funció amb els recursos que té. Els atenen perquè no els poden tornar a derivar.
Relació amb els recursos i la realitat del territori	<ul style="list-style-type: none"> - Portar a la gent usuària de PO a altres espais on hi ha recursos gratuïts – tenir un mapa més ampli de qui fa altres activitats, aprofitar altres ofertes que també serveixen per socialitzar. Optimitzar al màxim els recursos que hi ha al



	<p>territori. Les entitats poden sol·licitar espais als PO.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vincular el PO al recursos que ofereix al barri: a més connexió, més treball comunitari es podrà fer als barris. - Crear una xarxa de recursos, ajudar-se entre entitats i PO, i una borsa de capacitats entre els diferents punts propers. Si hi ha un lloc amb moltes places buides, que algun altre punt amb molta gent les pugui omplir o bé en funció dels nivells. Estandarditzar aquest fenomen, que passa en alguns barris, però de manera informal. A l'Hospitalet ho tenen solucionat, també perquè són bastant homogenis. <ul style="list-style-type: none"> • Es podria fer per zones/barris – unir-se un conjunt de punts per compartir recursos. • Fer una trobada a la setmana per compartir activitats i fer activitats conjuntes. • Mirar el model de l'Hospitalet, que s'ofereix a fer una explicació de com funciona.
Xarxa Òmnia integrada	<ul style="list-style-type: none"> - Afegir més PO al territori on ara no n'hi ha perquè la gent no s'hagi de desplaçar tant. .
Altres propostes d'innovació:	<ul style="list-style-type: none"> - Destacar la feina comunitària, sense presses, propera, etc. per explicar què són els PO. Trobar la manera de com es transmet això de manera atractiva a la gent, ja que es detecta que podrien tenir més gent dels PO, tenen més capacitat. Es destaca que la gent que ve està molt a gust i torna, per això cal dignificar la feina feta i obrir-la a un nou públic.

Eix 4: Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Programari lliure	<ul style="list-style-type: none"> - Gestionar millor l'ús del programari obert, que és diferent a Microsoft i genera confusió. Moltes empreses no utilitzen el programari lliure. Crea dificultats a la gent gran que busca feina. <ul style="list-style-type: none"> • Explicar als dinamitzadors perquè Òmnia fa servir el programari lliure perquè ho puguin explicar de manera pedagògica. - Fer monogràfic de Windows / Open Office o bé com passar



	<p>d'uns programari a l'altre.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oferir alternatives per poder funcionar amb els dos sistemes a casa. - Facilitar recursos per poder preparar ACTIC amb programari lliure (també es pot fer, no només amb Microsoft).
Vincle amb centres educatius	<ul style="list-style-type: none"> - Incorporar formació sobre nous dispositius/tecnologies (robòtica, intel·ligència artificial, apps...). Treballar amb les escoles per tal de conèixer les necessitats (p.ex. el gamificar), crear vincles amb les escoles (treball de barri). Aprofitar les infraestructures del barri i establir vincle, així com ja fan alguns PO. <ul style="list-style-type: none"> • Pensar amb quines empreses, escoles, universitats s'estableixen vincles, vigilant de no fomentar el capitalisme.

Dinàmica amb joves: Aportacions del grup de joves participants

Tot i la dinàmica prevista, no s'aconsegueix dur a terme de la manera desitjada i òptima degut a una manca de voluntat de col·laboració i esperit propositiu d'alguns dels participants. Les aportacions que es recullen són les següents:

En relació a elements de millora o demandes al Punt Òmnia, s'expressa el següent:

- Cal millorar la qualitat del Wifi.
- Cal millorar la qualitat dels equips informàtics: millors ordinadors de sobretaula, de més potència.
- Cal que l'espai estigui millor habilitat.
- Es demanen cursos i formacions sobre: programació d'aplicacions i videojocs, audiovisuals en sentit ampli (gravació i edició de vídeo, música i radio).
- Es demanen activitats relacionades amb el ball, per exemple break – dance, i vincular-les amb elements TIC.
- Hi ha certs dispositius tecnològics que no funcionen bé, per exemple auriculars.

En relació a les activitats que es troben a faltar o que més motiven, s'expressa el següent:

- Es reclamen més sortides i excursions; més activitats fora de l'espai del Punt Òmnia.



7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
A la resta d'Espanya	2		2
Catalunya	1	1	2
Total general	3	1	4

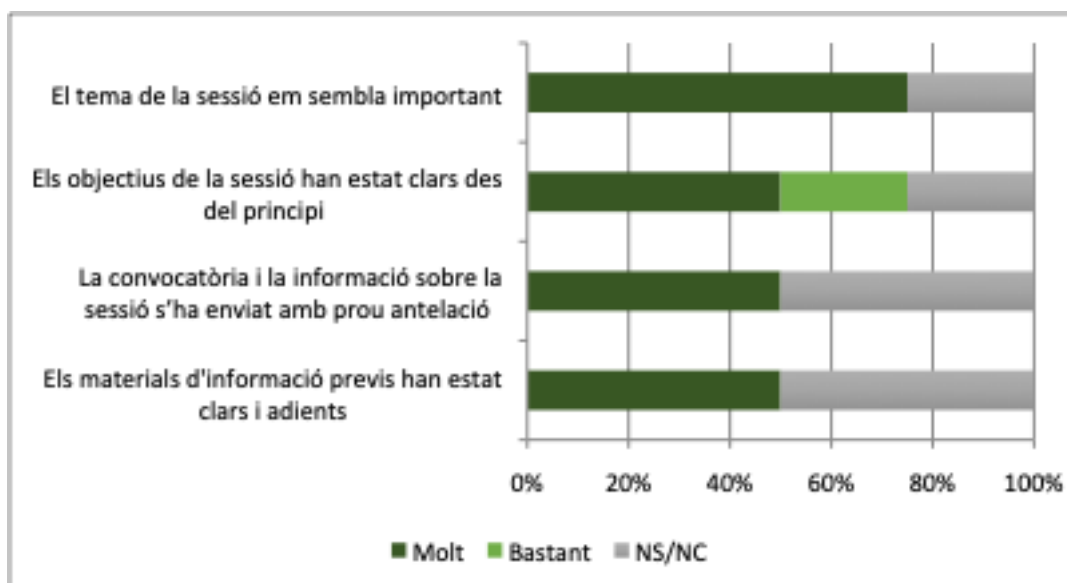
Municipi de residència	Dona	Home	Total
Barcelona	3	1	4
Total general	3	1	4

Situació laboral	Dona	Home	Total
Treball	3	1	4
Total general	3	1	4

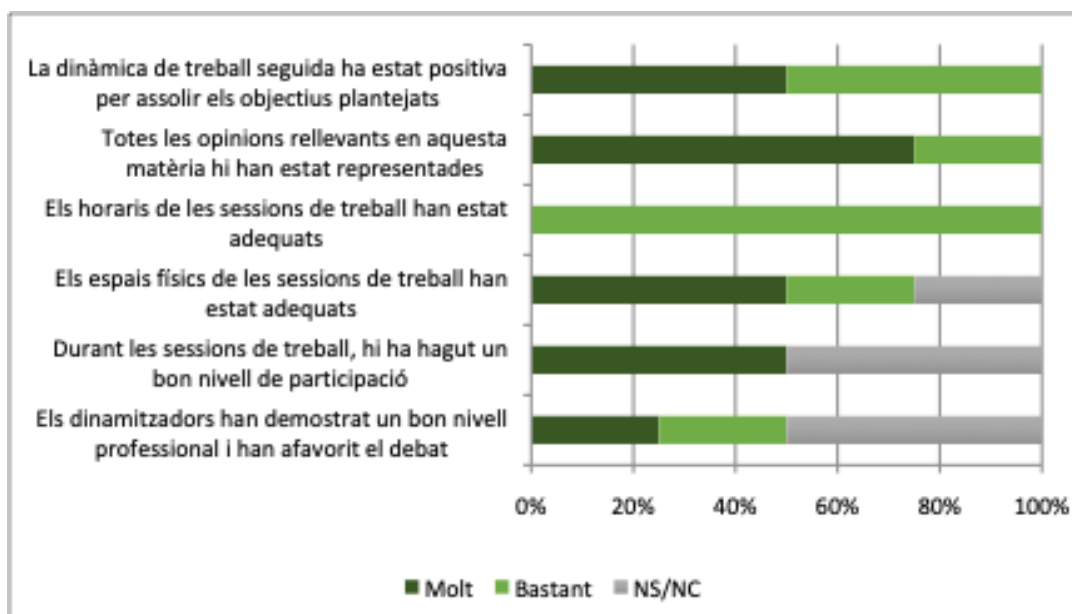
Sector	Dona	Home	Total
Salut, educació i serveis socials	1		1
Altres: activitats professionals, científiques, tècniques i administratives	1		1
Altres: ONG's	1		1
Altres: ensinistració i passejador de gossos		1	1
Total general	3	1	4

Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
Batxillerat superior		1	1
Diplomatura	1		1
Màster, llicenciatura i doctorat	2		2
Total general	3	1	4

Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

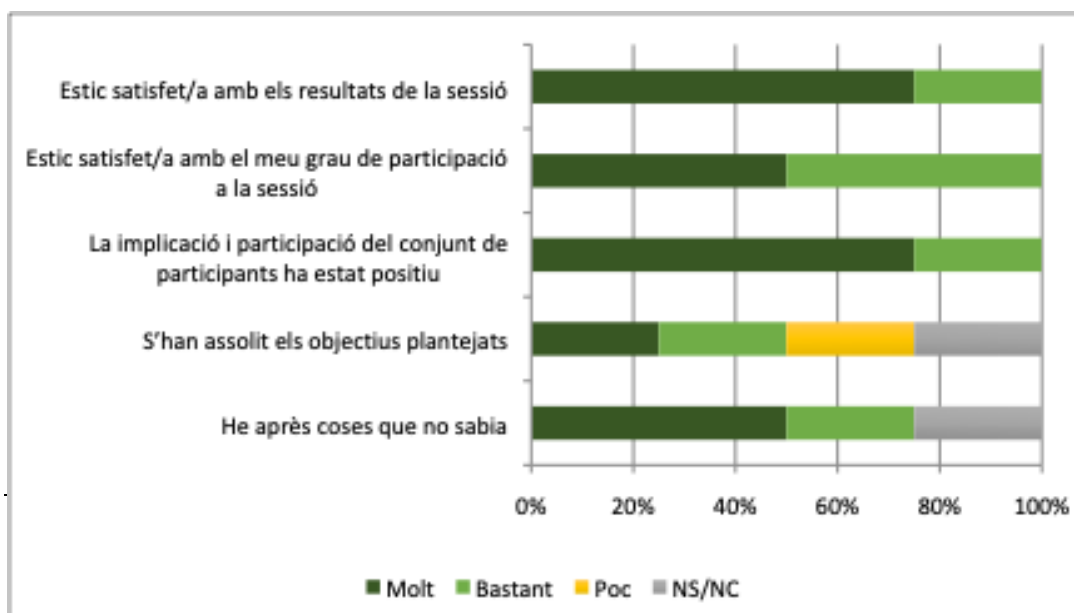
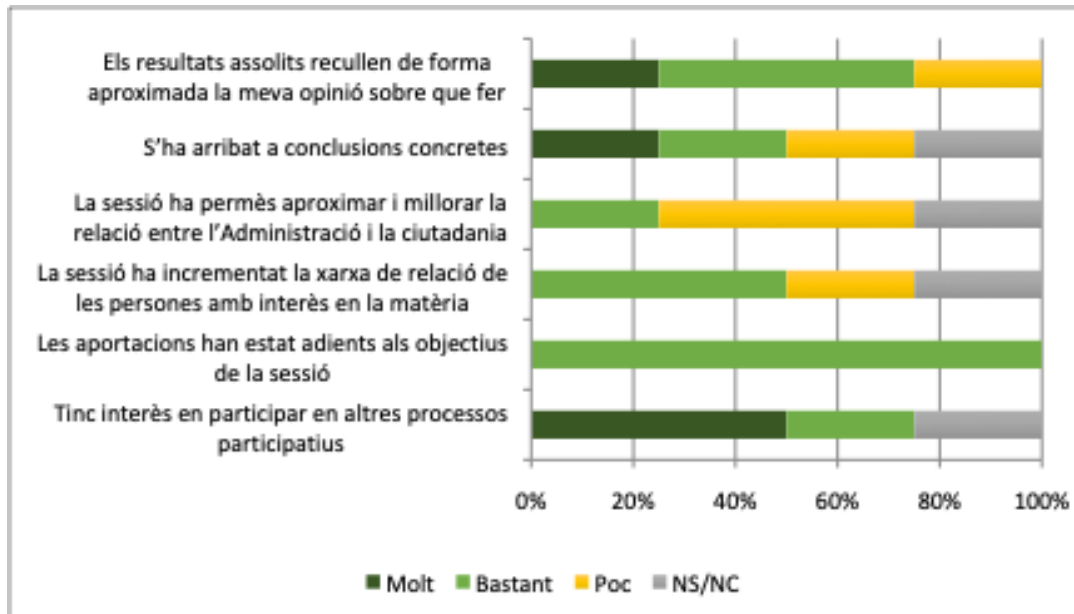


Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius





Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió





Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria	
A través de la Generalitat de Catalunya	50%
A través de la meua entitat	50%
Total general	4

8. Imatges de la sessió





